

Zitting 2004-2005

2 maart 2005

BEKNOPT VERSLAG

MORGENVERGADERING

INHOUDSOPGAVE

Beleidsnota's

- Media 2004-2009
 - Bespreking
(Sprekers: de heer Carl Decaluwe, verslaggever, de heer Jurgen Verstrepen, mevrouw Patricia Ceysens, de heren Dany Vandebossche, Jos Stassen en Mark Demesmaeker, mevrouw Margriet Hermans en minister Geert Bourgeois) **3**
- Cultuur 2004-2009
 - Bespreking
(Sprekers: de heer Herman Schueremans, verslaggever, de heren Erik Arckens, Jos Stassen, Bart Caron, Steven Vanackere en Bart Somers, mevrouw Caroline Gennez, mevrouw Sabine Poleyn, de heren Filip Dewinter, Kris Van Dijck, Ludo Sannen en Dany Vandebossche en minister Bert Anciaux) **8**
- Jeugd 2004-2009
 - Bespreking
(Sprekers: mevrouw Sabine Poleyn, verslaggever, mevrouw Tinne Rombouts en de heren Chokri Mahassine en Jos Stassen en minister Bert Anciaux) **16**

Regeling van de werkzaamheden

18

Berichten van verhindering

19

MORGENVERGADERING VAN WOENSDAG 2 MAART 2005

Voorzitterschap van de heer Norbert De Batselier, voorzitter

– *De vergadering wordt geopend om 10.02 uur.*

BELEIDSNOTA'S

Media 2004-2009

Bespreking

De voorzitter: Aan de orde is de beleidsnota Media 2004-2009, ingediend door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme.

Volgens artikel 73, punt 5, eerste lid van het Reglement wordt de bespreking gehouden op basis van de met redenen omklede moties die tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota zijn ingediend.

De bespreking is geopend.

De heer Carl Decaluwe, verslaggever: Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

De heer Jurgen Verstrepen: Bij de commissiebespreking heb ik de hele beleidsnota Media doorgenomen. Ik zal dat vandaag niet opnieuw doen. De rode draad van mijn kritiek was dat de beleidsnota getuigt van een gebrek aan visie, dat ze gewoon het vorige beleid kopieert.

Een onderzoek vanuit bestuurlijk-organisatorisch perspectief bevestigt nu mijn mening dat de beleidsnota's slechts contouren zijn van het beleid.

Het fijne van een zo late bespreking van de motie is dat men de beleidsnota vandaag al kan toetsen aan initiatieven, marktevoluties en stellingnames in de commissie. De minister heeft geen pro-actieve strategie. Hij holt achter de feiten aan. Ik wacht op zijn eerste krachtadig initiatief. De minister hoopt alleen dat men hem zal zien als een neutraal aanspreekpunt.

De minister moet met zijn beleidsnota vakkennis en respect uitstralen. Tot nu toe hebben we echter alleen vage beloftes gekregen. Een veelgehoord zinnetje in de commissie is: dat is voor later. De mediasector evolueert echter snel. Misschien is die sector nu net vragende partij voor een snel bewegende minister.

De beheersovereenkomst met de openbare omroep zal besproken worden omdat er in 2006 een nieuwe moet zijn. Ondertussen ageert de openbare omroep pro-actief in een poging het parlement en de minister gunstig te stemmen. Er wordt gezorgd voor meer cultuur en de volgende jaarrekening zal meer gegevens bevatten. De repliek van de minister blijft uit.

Deze maand is gebleken dat de twee commerciële radio-omroepen aan de cijfers van de openbare radio-omroepen beginnen te knabbelen. Dat is niet de verdienste van de huidige minister, maar van zijn voorganger.

Lokale en regionale radiozenders verzuipen in de administratie. Steeds meer radiozenders moeten hun zender afzetten of krijgen een boete. Sommige frequenties verdwijnen zelfs. De minister zegt dat hij de pluriformiteit wil bevorderen, maar in de praktijk gebeurt net het tegenovergestelde.

Inzake het Vlaamse karakter gaf ik de minister het voordeel van de twijfel. De minister zou streven naar volledige Vlaamse bevoegdheid voor omroep en telecommunicatie. Hij probeert zich dus vooraf in te dekken voor het geval dat het niet lukt. Zijn voorgangers hebben hetzelfde gedaan, maar intussen is er nog steeds een etherchaos. Het BIPT kan of wil niet optreden omdat dit een federale bevoegdheid is.

De discussie over digitaal en analoog kreeg aandacht in de beleidsnota. Ook hier is er geen pro-actieve visie. De andere partijen beschuldigen het Vlaams Belang van conservatisme. Het Vlaams Belang gelooft in deze evolutie, maar de regering omschrijft dit als een race van vernieuwing die zal leiden tot het ontstaan van grote mediabedrijven die niet alleen het media-aanbod, maar ook onze culturele eigenheid en democratie zullen uithollen.

Bij de algemene vraag naar een groter budget voor digitale ontwikkelingen van de openbare omroep antwoordt de minister dat hij zich afvraagt of er wel zoveel geld nodig is. Wat zal de Vlaamse Regering doen om deze digitale evolutie mogelijk te maken vooraleer buitenlandse groepen de diversiteit en pluriformiteit zullen ondergraven? Daarover vind ik niets terug in de beleidsnota. De decoders van Telenet en Belgacom zullen ten laatste volgend jaar in de huiskamers verschijnen. Ook daarover geen woord in de beleidsnota. In plaats daarvan hebben we discussies gehad over BV's op TV, over meer cultuur op televisie en over lokale radio's die de regeltjes niet volgen.

De minister verwijt ons dat we niet met initiatieven op de proppen komen. Het Vlaams Belang is echter niet zijn denktank. Toch hebben we vorige week enkele pro-actieve voorstelletjes gelanceerd. Het digitaal actieplan Vlaanderen dat de toegang tot de informatiemaatschappij moet democratiseren, is hiervan een mooi voorbeeld. Op dat vlak zijn we immers onze koppositie kwijtgespeeld. Bij privé-bedrijven gaan in dergelijke gevallen knipperlichten branden en vraagt de baas een nieuw actieplan.

Eigenlijk geldt dit ook voor de beleidsnota. Die moet terug naar de tekentafel. Om al deze redenen kunnen wij de beleidsnota niet goedkeuren. (*Applaus bij VB*)

De heer Carl Decaluwe: CD&V zal ingaan op twee of drie punten van de motie van de meerderheid.

De motie van het Vlaams Belang zullen we niet goedkeuren. Mijn fractie komt op voor rechtszekerheid, terwijl het Vlaams Belang de beheersovereenkomst met de openbare omroep vervroegd wil openbreken. Mijn fractie verdedigt bepaalde waarden, wat betekent dat ook levensbeschouwelijke en socio-economische verenigingen een plaats moeten krijgen bij de openbare omroep. Het Vlaams Belang wil blijkbaar de Nederlanders onmiddellijk uit het samenwerkingsverband BVN gooien. Ook daarvan zijn we geen voorstander. Wij staan pal achter de beleidsnota van de minister.

Het jaar 2005 zal een boeiend Vlaams mediajaar worden. het kan historisch worden om drie redenen. Een eerste reden is de opstart van de digitale televisie.

De uitspraak van de Europese Unie over de klachten van de Vlaamse Mediamaatschappij (VMM) tegen overfunding en dumpingprijzen zal het Vlaamse mediabeleid bepalen. Ik hoop dat we daarover in debat kunnen treden met de openbare omroep. We moeten vermijden dat we over enkele jaren een nieuwe discussie over overfunding moeten voeren, deze keer niet op omroepenniveau maar op het niveau van de printmedia.

Binnenkort zullen een groot aantal themakanalen beginnen uit te zenden. We moeten een beleidsvisie ontwikkelen want ik heb de indruk dat de openbare omroep al onze vragen wil oplossen door een thematisch kanaal te starten. We moeten daarover van gedachten wisselen met de openbare omroep.

Het heeft geen zin het debat te herhalen over de aangewezen standaard voor de interactieve televisie. Dat is trouwens onze bevoegdheid niet. Wel belangrijk is dat iedereen gelijke toegang krijgt tot het netwerk, de inhoud en de diensten. De capaciteit om met deze technologie en informatie om te gaan wordt stilaan een recht. Kwetsbare groepen worden op dit ogenblik niet goed bereikt. Als de VRT de uitzendrechten voor evenementen verwerft met belastingsgeld, dan kan het niet de bedoeling zijn dat de kijker ervoor moet betalen.

Het archief van de VRT is eigenlijk een openbaar archief. Het moet daarom gratis raadpleegbaar zijn. Wie beelden wil gebruiken, zal ervoor moeten betalen.

De combinatie internet, telefonie en televisie evolueert snel. Ofwel past Vlaanderen zijn regelgeving aan, ofwel verliest Vlaanderen zijn voorsprong. De uitspraak van het Arbitragehof over het BIPT kan een

hefboom zijn.

CD&V vraagt aandacht voor de leefbaarheid van onze regionale televisieomroepen, die structureel gesteund moeten worden. Ofwel verhogen de middelen voor overheidscommunicatie, ofwel wordt een deel van het abonnementsgeld voor kabel of telefoon doorgestort.

Wij staan positief tegenover deze beleidsnota en kijken uit naar de realisatie ervan. (*Applaus bij CD&V, VLD, sp-a-spirit en N-VA*)

Mevrouw Patricia Ceysens: Normaal had mevrouw Hermans nu moeten spreken, maar zij is op dit ogenblik in de Senaat en kan daar onmogelijk weg.

De heer Dany Vandebossche: Wij staan achter de met redenen omklede motie over de beleidsnota Media 2004-2009.

De openbare omroep is de voorbije 10 jaar geëvolueerd van een zieke omroep naar marktleider. Dat heeft in de mediasector voor een volledig nieuwe situatie gezorgd. Bovendien is de betekenis het begrip omroep gewijzigd door de technologische evolutie. Er is indertijd gekozen voor beheersautonomie. De verhouding tussen de gedelegeerd bestuurder en zijn directieraad enerzijds en de raad van bestuur en het Vlaams Parlement anderzijds is stof voor discussie.

In de beleidsnota Media wordt financiële transparantie gevraagd. Vooraleer de onderhandelingen over een nieuwe beheersovereenkomst van start kunnen gaan, moeten we uitmaken hoe we het decreet moeten wijzigen om financiële transparantie te verwezenlijken. Het decreet volgt echter de vennootschapswetgeving. Volgens mij is er niets verkeerd met de huidige regels. De vraag is echter hoe ver de controle van het Vlaams Parlement precies gaat. Tijdens het laatste werkbezoek is overigens gebleken dat de VRT die transparantie zelf ook realiseren.

Tegelijk moeten we ons afvragen welke opdracht de openbare omroep precies moet vervullen. Deze opdracht wordt zowel in het decreet als in de beheersovereenkomst omschreven, maar de discussie gaat voornamelijk over de culturele en de educatieve opdracht. Het probleem is dat de VRT het begrip cultuur heel ruim omschrijft. De VRT haalt op die manier perfect de doelstellingen van de beheersovereenkomst. Het is onze fout dat kijkcijfers en marketing zo belangrijk zijn voor de VRT. De beheersovereenkomst wil een en ander meten. De enige manier om de VRT te meten is aan de hand van kijkcijfers. In de nieuwe beheersovereenkomst moeten we op zoek naar een andere appreciatie wijze.

De huidige beheersovereenkomst beperkt de reclame-inkomsten van de VRT tot 1,5 miljard Belgische frank. Indien dat bedrag wordt overschreden, verlaagt de dotatie. De beleidsnota behoudt het plafond, maar streeft naar vaste reclame-inkomsten. Het gevolg daarvan zal zijn dat de dotatie van de Vlaamse overheid zal moeten stijgen.

In de beleidsnota Media 2004-2009 krijgt het statuut van de freelancer aandacht. Door de economische omstandigheden doet de pers meer en meer een beroep op freelancers. De sociale wetgeving wordt niet altijd gerespecteerd.

Uit de discussies en de beleidsnota blijkt dat de freelancers verbeteringen mogen verwachten.

Vlaanderen heeft momenteel geen instrumenten om de mediaconcentratie te beheersen. De vorige minister heeft een knipperlichtenmodel voorgesteld, maar enkel het federale niveau kan werkelijk ingrijpen. Meer Vlaamse bevoegdheden zijn dus nodig, het is alleen niet duidelijk hoe snel dat kan gerealiseerd worden.

De vermenging tussen telecommunicatie en media is groot en Vlaanderen is slechts bevoegd voor media. Het VCM is absoluut niet in staat om de evolutie op te volgen laat staan te controleren. Ik steun dan ook het streven naar een efficiënte Vlaamse media regulator. Sp-a zal de motie goedkeuren. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp-a-spirit en N-VA*)

De heer Jos Stassen: In het begin van de regeerperiode leek het alsof de nieuwe meerderheid de VRT op

de korrel nam. Dat bleek niet alleen uit het regeerakkoord maar ook uit de verklaringen van de minister dat het nieuwe beheerovereenkomst geen intredingscontract zou zijn. Dat beledigt de vorige minister, want over de huidige beheersovereenkomst is duchtig onderhandeld.

De bitsigheid is gelukkig verdwenen en de VRT heeft grote inspanningen gedaan om tegemoet te komen aan de terechte bekommernissen van het Vlaams Parlement, onder meer over de transparantie. Bij een recent bezoek kreeg de commissie een duidelijk overzicht van alle gevraagde cijfers. Ook wordt er op de huidige zenders meer aandacht besteed aan cultuur en kunst en zal pas dan de oprichting van een themazender overwogen worden. Ik hoop dat we goede discussies over de nieuwe beheersovereenkomst kunnen voeren.

In de beleidsnota en de motie wordt een nieuw kijkersonderzoek naar de opdrachten van de VRT gevraagd. Ik denk niet dat dergelijk onderzoek veel beleidsrelevante gegevens zal opleveren. De resultaten worden immers bepaald door de samenstelling van de onderzoeksgroep en buitenlandse voorbeelden bewijzen dat vaak een aantal algemeenheden de uitkomst zijn. Daarenboven is het media landschap ingewikkeld, zelfs voor specialisten, laat staan voor de anderen.

De belangrijkste taak van de minister is de uitbouw van een goed uitgeruste Vlaamse mediaregulator. Het VCM is nu niet opgewassen tegen zijn taak. Kan de minister daar vandaag een tijdsschema voor geven? (*Applaus bij Groen!*)

De heer Mark Demesmaeker: De beleidsnota heeft de verdienste van een pragmatische synthese van de beleidskrijtlijnen waarbinnen de revolutionaire ontwikkeling van de media kan plaatsvinden. Door de digitale revolutie is er een toenemende grensvervaging tussen klassieke televisieomroepen en telecommunicatiebedrijven en tussen distributie en inhoud. Vaak lopen de regels de realiteit achterna. Die discrepantie moet weggewerkt worden. De uitgangspunten van de beleidsnota zijn goed: een transparante en faire regelgeving, die toelaat de capaciteiten te benutten en met het belang van de gebruiker als uitgangspunt. Het is duidelijk dat het VCM onvoldoende personeel, middelen en bevoegdheden heeft. Een slagkrachtige mediaregulator is dan ook één van de prioriteiten.

Het wordt een uitdaging om de gevolgen van mediaconcentratie, kartelvorming en multimediale cross-over goed in te schatten en een vrije concurrentie te bewaken om een verschraling van het media-aanbod tegen te gaan.

Dankzij de digitale revolutie staan we voor een doorbraak van de informatiemaatschappij. Vlaanderen beschikt over alle troeven om toonaangevend te zijn. Maar maatschappelijk mag er geen kloof ontstaan tussen de gebruikers en zij die ervan uitgesloten zijn. Dergelijke duale samenleving strookt niet met het democratische principe van gelijke kansen voor iedereen.

De mediarevolutie raakt de fundamenteën van onze democratie. Het mediadebat mag niet beperkt worden tot economische motieven. Het moet ook gaan over het functioneren van democratie in een samenleving die door de media beheerst wordt, over de rol van de media bij de beïnvloeding van waarden en normen en over de correcte weergave van de werkelijkheid door journalisten. Daarvoor is journalistieke onafhankelijkheid een essentiële voorwaarde.

N-VA pleit voor een sterke openbare omroep met een transparant beheerskader, voor gelijke spelregels voor alle spelers op de markt en voor meer homogene bevoegdheidspakketten voor omroep, media en telecommunicatie.

Pas na een defederalisatie van telecommunicatie en mededinging kan de minister een werkelijk compleet mediabeleid voeren. (*Applaus bij CD&V en N-VA*)

Mevrouw Margriet Hermans: De grote uitdaging op mediagebied is de digitalisering. We moeten ons goed realiseren dat die een enorme impact zal hebben. De proefprojecten hebben ons de onuitputtelijke mogelijkheden duidelijk gemaakt. Maar we moeten ervoor opletten dat niet steeds meer programma's verdwijnen in het systeem van de betaalzenders.

We moeten er ook over waken dat de set-upboxen zo eenvoudig mogelijk blijven opdat zoveel mogelijk

mensen er gebruik van zouden kunnen maken.

Ook de commerciële zenders staan voor een nieuwe uitdaging. De reclame zal zeker weer ter discussie staan.

Ik ben blij met de houding van de minister gen aanzien van de transparantie. Daar was de laatste tijd nogal wat wrevel over ontstaan, maar het is goed dat alles nu weer op het juiste spoor zit.

Hoewel dat geen gemakkelijke opdracht is mag de kijkerbevraging zeker niet uit het oog verloren worden.

Ik sta volledig achter de uitbreiding van het VCM: het is duidelijk dat die door de kleine bezetting en de beperkte middelen zijn taak niet meer aankon.

Verder vind ik dat de regionale televisiezenders hun rol zeker moeten kunnen blijven spelen. Ik pleit niet voor rechtstreekse financiering maar wel voor goede afspraken rond betaalde overheidscommunicatie.

Ten slotte hoop ik dat het frequentielandschap van de radio's zo sterk mogelijk blijft. Het frequentie plan moet op een degelijke manier kunnen doorgroeien.

Minister Geert Bourgeois: De bespreking in de commissie ligt al een tijdje achter ons. Daardoor is het mogelijk dat er hier en daar reeds andere klemtonen gelegd worden.

De media evolueren snel, en intussen zijn er een aantal dingen gebeurd waardoor bepaalde uitspraken of stellingen moeten herzien worden. Zo is de zorg van de heer Stassen over een te bitsige relatie met de VRT ongegrond: we zitten in een positieve evolutie naar een nieuwe verhouding.

Sommige collega's verlangen actie en concrete maatregelen. Heel binnenkort komen die er zeker. Maar we moeten voor ogen houden dat een beleidsnota slechts de contouren van het beleid van de komende 5 jaar schetst. Toch zijn we volop bezig met het nemen van maatregelen en het uitschrijven van decreten.

Ik ben blij dat het hele parlement het belang van de mediaregulator onderschrijft. De VCM is sterk aan slagkracht aan het winnen en vervult voert zijn taak op performante en onafhankelijke manier uit. Wat de billijke vergoeding betreft ligt de bal in het federale kamp. We hebben de federale minister een volledig dossier bezorgd en gleit voor een administratieve vereenvoudiging en een correcte regeling.

Het dossier Radio Vlaanderen Internationaal is in behandeling. Het buitenlandse aanbod blijft belangrijk. Ook het dossier over de Nederlandstalige muziek is volop in bespreking. Dit geldt eveneens voor het dossier over de convergenties. Zeer binnenkort zullen we ook wat dat betreft met een decretaal voorstel naar buiten komen. Toch moeten we ons realiseren dat we binnen een geliberaliseerd Europees kader werken, en daardoor vaak een zeer beperkt speelveld hebben.

Ik beaam dat de gelijke toegang voor doven en slechthorenden belangrijk is. De VRT geeft gehoor aan onze vraag; wellicht zal dit plan in 2010 volledig operationeel zijn. De openbare omroep moet hier het voortouw nemen.

Ook aan de etherpolitie wordt gewerkt. Binnen het overlegcomité met de federale regering is daarover een akkoord gesloten: de federale minister zal de etherpolitie op de been kunnen brengen door het BIPT, zonder voorafgaande akkoorden van de gemeenschappen. De etherchaos moet inderdaad aangepakt worden: er worden veel te veel lokale zenders van de ether geblazen, en zelfs de VRT is dikwijls moeilijk te beluisteren. Ik heb contact gehad met mijn Franstalige collega, en ik heb goede hoop op een spoedige regeling.

Wat betreft de relatie met de VRT en de vraag om controle moet men een onderscheid maken tussen een aantal zaken. Zo is er de controle op het behalen van de performantiemaatstaven. Het is niet normaal dat de VRT de enige publieke omroep is die zelfcontrole uitoefent. Een onafhankelijke instelling, zoals de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM), zou die taak onafhankelijk kunnen uitoefenen. Als de performantiemaatstaven worden gehaald, betekent dat een versterking van de publieke omroep.

Een ander punt gaat over de relatie tussen de afgevaardigde bestuurder en de raad van bestuur. Met het mini- en maxi-decreet is die verhouding scheefgetrokken en het moment is aangebroken om daarin meer evenwicht te brengen. De raad van bestuur heeft alleen residuaire bevoegdheden en dient meer inzicht te krijgen. Dat kan door een versterking van de drie interne comités.

De heer Jos Stassen: Ik ben het ermee eens dat de raad van bestuur meer macht krijgt, op voorwaarde dat dit betekent dat de leden van de raad van bestuur worden geresponsabiliseerd en dat ze niet langer optreden tegen de belangen van het bedrijf. Er dient decretaal te worden bepaald waaraan de leden van de raad van bestuur zich moeten houden. Als dat niet gebeurt, zal ik me verzetten tegen een uitbreiding van de macht van de raad van bestuur.

Minister Geert Bourgeois: De VRT is een NV van publiek recht. Er moet worden bepaald wat al dan niet publiek wordt gemaakt. Ik kan dat niet zelf bepalen en zal me laten bijstaan door een aantal experts, die zich toespitsen op de specificiteit van de publieke omroep.

Daarbij komt er een deontologische code voor de bestuurders, die het belang van het bedrijf moeten vooropstellen. Er zijn wel degelijk problemen. Het kan niet dat parlementsleden op hun vragen geen antwoord krijgen. Wellicht wordt er geen sluitende oplossing gevonden, maar er komen nieuwe regels voor meer transparantie, die toelaten dat de VRT als een slagvaardig bedrijf wordt geleid.

Binnenkort komt er een decreet dat toelaat zich aan te passen aan de Europese regelgeving inzake de vrije nieuwsgaring. Ik ben evenwel voorstander van wederkerigheid en vind dat Europa in een eenzijdige richting optreedt. We gaan na of er een Europese oplossing mogelijk is en anders zal er een decretale bepaling moeten komen. Dat zal niet eenvoudig zijn.

Het probleem van de freelancers is een federale aangelegenheid. Ik ben bereid om dat aan te kaarten. We moeten streven naar homogene bevoegdheden voor de media. Ik ben van plan contact op te nemen met minister Vandenbroucke over een opleiding voor journalisten. Ook inzake de concentratie van de media zou het goed zijn om volledige bevoegdheden te hebben.

Vlaanderen is niet bevoegd voor de mededinging, terwijl die in een Europese context steeds belangrijker wordt. Het is essentieel om de nodige instrumenten in handen te hebben. De monitoring is een taak van de nieuwe VRM. Ik koppel aan het nieuwe protocol over steun aan de geschreven pers het statuut van de redacties.

De bevraging zal binnenkort starten. Die zal sterk wetenschappelijk worden onderbouwd. Het is de bedoeling om wetenschappelijk advies te krijgen van de Mediaraad. Ik vind het goed om een maatschappelijk debat te voeren over de nieuwe beheersovereenkomst.

De VRM zal het statuut hebben van een EVA. Het voorontwerp van decreet komt eerstdaags op de agenda van de regering.

Media is een beleidsdomein met enorme uitdagingen: het spanningsveld tussen privaat en publiek, de digitale revolutie, het Europese kader enzovoort. Het dichten van de digitale kloof is een grote uitdaging. Ik verwacht veel van de digitale tv. Er is een probleem met de set-upboxen. In tegenstelling tot de Verenigde Staten heeft Europa geen initiatief genomen voor de productie van tv-toestellen met een geïntegreerde set-upbox.

Ik zal veel aandacht besteden aan de digitalisering, die moet worden gebruikt als een hefboom voor het dichten van de digitale kloof. Ik betreur dan ook dat er precies nu op federaal niveau sprake is van de invoering van een taks op de pc.

Het belangrijkste probleem in dit verband is de klaviervrees. Het wegwerken van de digitale kloof is een opdracht voor de verschillende beleidsdomeinen van de Vlaamse Regering, voor Onderwijs en Cultuur en voor het verenigingsleven.

Een belangrijk element is de gelijke toegang voor iedereen. Als publieke zender mag de VRT geen betaaltelevisie worden. Ik neem aan dat het Vlaams Parlement deze visie, verwoord in de beleidsnota, blijft onderschrijven.

We willen boeiende oplossingen zoeken voor alle problemen die op ons afkomen. Ik denk dat dit de komende vijf jaar een boeiend beleidsdomein zal blijven. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp-a-spirit en N-VA*)

De voorzitter: De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede moties houden.

Cultuur 2004-2009

Bespreking

De voorzitter: Aan de orde is de beleidsnota Cultuur 2004-2009, ingediend door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel.

Volgens artikel 73, punt 5, eerste lid van het Reglement wordt de bespreking gehouden op basis van de met redenen omklede moties die tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota zijn ingediend.

De bespreking is geopend.

De heer Herman Schueremans, verslaggever: Ik verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer Erik Arckens: De sfeer in de culturele wereld is de laatste weken erg gespannen. De inzet was de verdeling van de grote culturele infrastructuursubsidies tussen Antwerpen en Gent. Na het antwoord van de minister op de interpellatie van de heer Penris is de storm wat gaan liggen. We kunnen alleen hopen dat er geen stedenoorlog van komt.

De zaak-Mortier en de standpunten van het Vlaams Belang over cultuur hebben het cultuurdebat in Vlaanderen aangewakkerd.

In mijn interpellatie kwam ik in de cultuurcommissie tot de conclusie dat de zogenaamde Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS) door haar uitstraling en door haar programmatie eigenlijk geen Vlaams stadstheater meer is. In feite is het een bicommunautaire instelling; het enige monoculturele eraan is de financiering.

De Morgen, Klara en Blokwatch hebben onmiddellijk richtbaarheid gegeven aan mijn interpellatie. Hoe komt het dat precies de KVS, een volledig door de overheid gefinancierd stadstheater, haar lokalen ter beschikking stelt van het zogenaamde neutrale observatiecentrum Blokwatch? Deze organisatie verzamelt onder meer handtekeningen tegen een verdere partijfinanciering van het Vlaams Belang. De KVS stelt dat ze in deze strijd niet afzijdig kan blijven.

KVS en Blokwatch watchen ook de vertegenwoordigers van het Vlaams Belang. De minister wist me te vertellen dat ik op 7 januari, na het stuk Gembloux, rechtveerde en applaudisseerde. Big Brother is watching you.

Er zijn echter nog meer elementen die wijzen op een diepe verstrengeling. In zijn antwoord op mijn interpellatie neemt de minister op verschillende plaatsen letterlijk de teksten over die de artistieke en zakelijke leiders van de KVS elders hebben laten afdrukken. Dit is volgens mij belangenvermenging. Hoe zit het dan met de door de minister zo aanbeden onafhankelijkheid van kunst en politiek?

De heer Jos Stassen: Het is goed dat een kunsteninstelling haar maatschappelijke verantwoordelijkheid opneemt.

Waar gaat het eindigen als het Vlaams Belang zich blijft bemoeien met de artistieke kwaliteit van instellingen? Als uw partij het binnenkort voor het zeggen zal hebben in een aantal steden, zal ze bepalen wat er al dan niet mag gespeeld worden. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp-a-spirit, N-VA en Groen!*)

De heer Erik Arckens: Stadstheaters als KVS en Het Toneelhuis zijn bedoeld om een zo groot mogelijk publiek aan te trekken. Ik zie niet in hoe dat mogelijk is met een dergelijke pseudo-elitaire programmatie.

Cultuur moet inderdaad gedepolitiseerd worden. Ik vraag me dan ook af waarom de raad van beheer van de KVS niet gepolitiseerd wordt. Vroeger zaten daar gewone Brusselaars in die absoluut niet bezig waren met het politieke aspect. Ik ben in de VGC herhaaldelijk tussengekomen over de KVS, maar daarbij ging het nooit over het inhoudelijke aspect.

We moeten wel de moed hebben om inhoudelijke aspecten van kunst en cultuur aan de orde te stellen. We moeten de vraag stellen of een dergelijke inhoudelijkheid nog verder kan gesubsidieerd worden.

Een zo groot mogelijke cultuurparticipatie bij de podiumkunsten kan alleen worden gerealiseerd door een zo groot mogelijke diversiteit. Er moet dus plaats zijn voor avant-garde en voor experiment, maar ook voor zoveel mogelijk volks repertoiretheater.

De heer Bart Caron: De heer Arckens heeft het de hele tijd over inhoud. Moet de overheid volgens hem kunnen ingrijpen in het artistieke werk van Vlaamse kunstenaars?

De heer Jos Stassen: Als u het morgen voor het zeggen hebt in Brussel, zal u de subsidies voor de KVS dan schrappen als die blijft programmeren zoals nu?

De heer Erik Arckens: Wij zouden inderdaad een korte bezinningsperiode inbouwen, waarbij we als incentive de subsidiekraan even zouden dichtdraaien. Dat kan niet voor het geheel van het pakket.

We moeten de moed hebben om de zogenaamde artistieke vrijheid te ontmaskeren als een bevoogdend paternalisme van een klein kransje met overvloedige subsidies overgoten artistiekelingen die hun smaak willen opdringen aan de bevolking. We moeten het pseudo-antifascisme van heerschappen als Gerard Mortier durven doorprikken. Zijn verborgen agenda is dat hij Gent zijn Forum wil geven en Antwerpen zijn Museum aan de Stroom niet wil gunnen. De extreem-rechtse Antwerpenaren zouden een dergelijk museum niet verdienen.

Drie jaar geleden raakte bekend dat de heer Mortier bij de Salzburger Festspiele bij de uitvoering van een opera van Mozart de Vlaamse Leeuw liet spelen terwijl de acteurs hun bloot achterwerk aan het publiek toonden.

Een culturele duizendpoot als Mortier kan niet meer functioneren in bekrompen landen als Vlaanderen of Oostenrijk. Ik stel voor dat hij de kans zou krijgen om in Bagdad of in een ontluikende democratie als Turkije de culturele wereld te herstructureren. Hij moet de kans krijgen om de acteurs hun broek te laten zakken bij het spelen van het Turkse volkslied. (*Applaus bij VB*)

De heer Jos Stassen: Ik vraag me af of de heer Arckens wel beseft wat hij zopas gezegd heeft. Ik hoop dat hij beschaamd is wanneer hij het verslag leest.

De heer Erik Arckens: Heeft de heer Stassen niet gelezen hoeveel kritiek de heer Mortier vorige week over zich kreeg, ook vanuit linkse hoek?

De heer Bart Caron: Ik ben het niet altijd eens met de heer Mortier, maar wat de heer Arckens zegt over de Turkse en Oostenrijkse cultuurliehebbers is onaanvaardbaar.

Minister Bert Anciaux: Ik bemoei mij niet met de artistieke werking en de programmatie van de KVS. Welke organisaties in de KVS vergaderen, belangt mij evenmin aan.

Ik ben ingenomen dat de directie van de KVS mijn mening deelt. Ik weet niet wie wie geïnspireerd heeft en dat doet er ook niet toe.

De uitspraken die de heer Mortier vorige week gedaan heeft, waren niet verstandig. Gezien zijn grote

verwezenlijkingen, moeten we hem dat echter vergeven. Hij blijft een grote meneer.

De heer Steven Vanackere: De met redenen omklede motie van de meerderheid gaat in wezen over de duurzaamheid van het cultuurbeleid. Duurzaamheid staat lijnrecht tegenover het voornemen om de subsidiekraan dicht te draaien.

In de tweede aanbeveling roepen wij de Vlaamse Regering op om haar doelstellingen uit te voeren met aandacht voor de continuïteit van het beleid, om aandacht op te brengen voor monitoring, evaluatie en dialoog en ten slotte om een evenwicht te bereiken tussen ambities enerzijds en verplichtingen en budget anderzijds. Dat lijkt een beheersmatige, weinig geïnspireerde en overdreven genuanceerde visie. We moeten echter uitgaan van dit: creativiteit moet in de eerste plaats van de culturele sector zelf komen.

De culturele sector is niet gebaat bij een beleid dat alles wil veranderen. Iedereen die met cultuur bezig is, heeft een alles-kan-beter-mentaliteit. De overheid moet daar ruimte voor maken. Deze mentaliteit leidt soms tot provocerende ideeën, maar dat geeft de overheid niet het recht de programmering te bepalen. De overheid biedt creativiteit alle kansen door een voorspelbaar en betrouwbaar beleid te voeren. Zo vermijdt ze dat de culturele sector zich alleen maar bezig kan houden met de vraag of het personeel nog betaald kan worden.

CD&V beschouwt het middenveld als een onvervangbare partner.

De politiek zet vaak heel ambitieuze doelstellingen voorop zonder daar middelen voor vrij te maken. Misschien moeten de doelstellingen voortaan afhankelijk zijn van de beschikbare middelen.

Subsidies toekennen is geen middel om administratieve en boekhoudkundige verplichtingen op te leggen. Beleidsplannen, jaarplannen, werkingsplannen enzovoort zijn nuttig mits ze met mate ingevoerd worden. Wij verwachten concrete initiatieven om de planlast te verminderen. De meerderheidsfracties zullen zelf initiatieven nemen, vooral ten aanzien van de lokale besturen.

Ik dat verband benadruk ik de aanbevelingen 10 en 11. We willen de steunpunten, administratie en adviesraden zo snel mogelijk evalueren om tot een strategisch plan te komen dat hun werking optimaliseert. Het kerntakendebat over het cultuurbeleid moet worden afgerond. Beide aanbevelingen zullen ons cultuurbeleid performanter maken. Ik benadruk dat we met deze aanbevelingen geen besparing beogen.

De CD&V-fractie zal de minister steunen. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp.a-spirit en N-VA*)

De heer Bart Somers: Omdat ik mij als behoeder van het regeerakkoord beschouw en omdat ik begaan ben met de samenlevingsproblemen in onze steden, wil ik dieper ingaan op de zelforganisaties.

De optie van minister Anciaux is positief geïnspireerd: hoe kunnen we allochtonen volwaardig laten deelnemen aan onze samenleving? Minister Anciaux is van oordeel dat zelforganisaties emancipatie bevorderen. Ik ben van oordeel dat deze benadering, hoe goedbedoeld ook, nefast en contra-productief is.

Het regeerakkoord is op dit punt heel duidelijk. Kiezen we voor de optie van minister Anciaux dan zullen we meemaken wat mij in Mechelen overkomt: 25 jaar geleden is daar een Marokkaans jeugdhuis opgericht. Dat jeugdhuis heeft veel goede zaken gerealiseerd, maar het is nog altijd een Marokkaans jeugdhuis waar vrijwel alleen Marokkaanse jongens welkom zijn. Zij gaan er op zoek naar hun eigen identiteit. In plaats van de integreren, dreigen zij terug te plooiën op het eigen samenleving.

Bovendien vragen de Assyrische, de Oost-Europese en de zwart Afrikaanse gemeenschap nu ook een eigen jeugdhuis. Op die manier krijgt men een hele straat gesubsidieerde jeugdhuisen waar iedereen zich thuis voelt. Niemand zal zich echter nog thuis voelen in zijn eigen stad.

Een tweede nefast gevolg is onderlinge discussies over de subsidies van elke organisatie. Als er naast eigen jeugdhuisen ook sportclubs en andere verenigingen bestaan, leidt dat tot een nieuwe verzuiling met dat verschil dat de leden van de zuilen aan hun uiterlijk herkenbaar zijn. Uiteindelijk raakt onze samenleving zo meer en meer gesegreerd.

De heer Jos Stassen: Al van voor 1995 volgen de opeenvolgende Vlaamse regeringen een tweesporen-beleid: het ondersteunen van zelforganisaties mits die voldoen aan een aantal voorwaarden en het integreren van allochtonen in een aantal andere organisaties.

De verzuilde organisaties hebben in Vlaanderen hun nut bewezen, onder meer voor de emancipatie van de arbeiders. Na veertig jaar is er spontaan een vorm van ontzuiling gegroeid. Wil de heer Somers, die hier spreekt als voorzitter van een meerderheidspartij, nu een totaal nieuwe beleidsoptie nemen en verhinderen dat de zelforganisaties die ontwikkeling doormaken die de Vlamingen wel hebben kunnen doormaken? U maakt een zeer grote fout door dit te forceren.

Minister Bert Anciaux: Deze kwestie gaat over een samenlevingsmodel en reikt verder dan de zelforganisaties. Ik geloof niet in een monocultuur. Onze rijkdom is juist de interculturele samenleving. Mijn doel is die verscheidenheid als een verrijking te laten ervaren en ik zal niet van dat doel afwijken. Iedereen moet zich aanpassen aan de rechtsregels maar niet aan een bepaalde cultuur.

Vijfentwintig jaar geleden hebben jeugdbewegingen gepoogd hun organisaties intercultureel te maken. Dat is niet gelukt, met als resultaat dat duizenden jongeren niet vertegenwoordigd waren in het jeugdwerk. Een aantal zogenaamde autochtone organisaties, die dezelfde normen en waarden hanteren als het Vlaamse jeugdwerk, slagen er nu wel in om die jongeren te bereiken. Het is een belangrijk dat de jongeren in contact komen met voornoemde waarden.

Een tweede noodzakelijke ontwikkeling is dat alle jeugdbewegingen contacten leggen met andere organisaties. Zo komt men van isolement naar samenwerkingsverbanden vanuit ieders eigenheid. Jeugdhuizen zijn geen eilanden, maar een onderdeel van de stad en de samenleving. Ik zal streven naar meer ontmoetingskansen maar niet verbieden dat een organisatie zich richt tot een bepaalde doelgroep. Dan moet immers ook 90 procent van de autochtone Vlaamse verenigingen verboden worden.

De heer Bart Somers: Wij delen uw doelstelling. Ook wij streven naar een samenleving waarin iedereen zijn eigen identiteit kan beleven en op een goede manier kan participeren aan de samenleving. Er is wel een fundamentele discussie over de te bewandelen weg. Onze beleidskeuze staat in het regeerakkoord.

Ik stel niet het recht op vereniging ter discussie. Vraag is evenwel of er overheidsmiddelen moeten besteed worden aan zelforganisaties. In de praktijk blijkt dat er in het jeugdhuis waarover ik het daarnet had, nog altijd geen meisjes komen. Overheidsgeld wordt dan gebruikt om gedrags- of cultuurpatronen die contraproductief zijn voor de integratie en emancipatie in stand te houden en te legitimeren.

Ik geloof niet in een stad waar gemeenschappen afzonderlijk leven en van gemeenschap tot gemeenschap communiceren, maar wel in een stad waar mensen in verenigingen en organisaties samen met elkaar leven. Dat moet inderdaad ook gelden voor de autochtone organisaties. De autochtone jeugdbewegingen moeten gestimuleerd worden om ook allochtone jongeren aan te spreken.

Het is fout om mensen te stimuleren om op zichzelf en hun eigen cultuur terug te plooiën. De Marokkaanse identiteit is niet eenduidig. Het jeugdhuis is bijvoorbeeld islamvriendelijk. Marokkaanse jongeren die niet islamitisch zijn worden dus uit de emancipatieproces geweerd.

Mevrouw Caroline Gennez: De heer Somers heeft een zeer partiële visie op zijn stad. Er is niets mis met organisaties die islamvriendelijk of katholiekvriendelijk zijn. Dat is de essentie van onze samenleving: leren omgaan met verschillende culturen en godsdiensten. De Vlaamse Regering heeft ook die optie genomen en we zullen niet aanvaarden dat de heer Somers die in twijfel trekt.

Er is inderdaad een fundamenteel debat nodig over zelforganisaties, in de eerste plaats op stedelijk niveau. Die organisaties zorgen voor de emancipatie van hun doelgroep. Dat is de essentie van gelijke kansen en vooruitgang.

Als we over emancipatie praten, moeten we het ook over integratie hebben. Jeugdhuizen en sportclubs hebben de taak hun deuren op te zetten voor iedereen, ook als ze op allochtone basis gegroeid zijn.

Voetbalclub Salaam is daar een schitterend voorbeeld van.

De stedelijke samenleving heeft de verantwoordelijkheid de zelforganisaties te responsabiliseren en de samenwerking te bevorderen. Al te vaak worden heel wat taken doorgeschoven naar de zelforganisaties zelf, die daardoor overladen worden.

De heer Bart Somers: Ik sta niet negatief tegenover dat jeugdhuis en ik wil de zelforganisaties niet stigmatiseren.

Maar het regeerakkoord zegt duidelijk dat we de sociale integratie en het samenleven van groepen met verschillende culturele achtergronden willen bevorderen door steun te geven aan verenigingen die zich tot meer dan één culturele doelgroep richten en de culturele integratie helpen waarmaken. Het subsidiebeleid van de minister zou dus stimulansen moeten bevatten om het bewuste jeugdhuis ertoe aan te zetten zich tot de totale bevolking te richten. Nu worden er drempels ingebouwd waardoor het verschil nodeloos beklemtoond wordt. Ook autochtone organisaties mogen niet op etnisch-culturele grondslag gebouwd zijn.

Door zijn beleid legitimeert de minister praktijken die haaks staan op de emancipatie. Als de overheid verenigingen subsidieert die zwembaden afhuurt om vrouwen alleen te laten zwemmen, dan zal ze dat doen om die vrouwen de kans op zwemmen te geven. Maar tegelijkertijd bevestigt de overheid daardoor het achterstellen van vrouwen. Dit kunnen we niet aanvaarden. (*Applaus bij VB en VLD*)

Mevrouw Sabine Poleyn: Zelforganisaties zijn zeer belangrijk, zeker voor allochtone jongeren: in het verleden vielen zij vaak tussen twee stoelen en vonden nergens aansluiting. Nu vinden zij jeugthuizen waar ze jongeren van hun eigen cultuur of subcultuur kunnen ontmoeten.

Anderzijds is het belangrijk dat we niet enkel organisaties subsidiëren die zich tot één culturele minderheid richten. Het één sluit het ander niet uit: we moeten duidelijk een tweesporenbeleid voeren.

De heer Steven Vanackere: Het middenveld heeft altijd in het centrum van de politieke belangstelling gestaan. We denken te veel dat het middenveld kneedbaar is. Het is juist typisch dat een middenveld zich zelf organiseert: de overheid kan niet bepalen wat een slecht of een goed middenveld is.

Zelforganisaties zijn niet per definitie gesloten. Het alternatief voor zelforganisatie is voor veel jongeren jammer genoeg niet de interculturele “andere organisatie” maar simpelweg de “niet-organisatie”.

Vanmiddag spreken we ons uit over de motie van de meerderheid over beleidsverklaring. De zelforganisatie heeft daarin slechts een miniem aandeel. We vragen de Vlaamse Regering het belang van de participatie in het cultuurbeleid permanent te accentueren en te concretiseren, met bijzondere aandacht voor interculturaliteit en kansarmoede. Slechts deze ene zin houdt verband met de hele discussie. Dat is wat de meerderheid vanmiddag goedkeurt.

Minister Bert Anciaux: De heer Somers zei dat onze doelstellingen identiek zijn, maar daar begin ik aan te twifelen als hij mij verwijt dat ik de emancipatie jaren terugschroef.

Op welke manier zouden de jongeren zich kunnen ontplooiën, als het jeugdhuis waar voortdurend over gepraat valt zou wegvallen? Waarom wordt systematisch een vermenging gemaakt tussen cultuur en de basiswaarden van de samenleving waaraan elke culturele zich eigenheid moet aanpassen? Het alleen viseren van één godsdienst creëert onverdraagzaamheid en angst.

Het regeerakkoord zegt niet dat die jeugdclub niet meer mag ondersteund worden, maar wel dat meer ondersteuning zal gaan naar organisaties die ontmoetingen organiseren. Om te ontmoeten moet men echter een identiteit hebben. Door het aanpakken van de zelforganisaties gaat men niet meer ontmoeting creëren, integendeel.

Respect van culturele identiteit is een basis. Vergelijk de situatie met de Belgische staatsstructuur. Vlamingen en Walen streven naar behoud en erkenning van hun eigenheid. Slechts daardoor kunnen zij autonoom

worden en samenwerkingsakkoorden sluiten.

De heer Jos Stassen: Dit probleem is te belangrijk om als een schisma onder de meerderheid te bekijken. Het mag ook geen Mechels onderonsje worden.

We hebben het over de visie van de overheid en de voorwaarden die zij aan steun voor organisaties koppelt. Het komt zwak over een volledig beleid te spiegelen aan de ervaringen met één jeugdhuis.

Hoeveel mannen vindt men bij de KAV of de KVLV? In het Beverse zwembad zijn zeer drukbevolkte vrouwenuren. Deze fenomenen krijgen geen bijzondere connotaties: ze zijn gewoon leuk.

De heer Filip Dewinter: Ik feliciteer de heer Somers met bepaalde onderdelen van zijn toespraak.

Blijkbaar is er nogal wat verwarring binnen de meerderheid: wil ze een integratiebeleid, multiculturaliteit, interculturaliteit of een assimilatiebeleid? Dat laatste bepleiten wij al jaren; blijkbaar doet de heer Somers dat nu ook. Ik durf dus te veronderstellen dat de VLD de beleidsnota van minister Anciaux zal afkeuren.

De voorbeelden die de heer Somers aanhaalt, zijn terecht. Het gaat verder dan apart zwemmen, het gaat om segregatie. Het beleid van minister Anciaux laat georganiseerde apartheid toe met verschillende zuilen die naast elkaar leven. Daardoor ontstaat een gescheiden samenleving. Dat wordt een gigantisch probleem. De heer Somers heeft dat begrepen, de minister nog niet.

De heer Bart Somers: Ik ben geen voorstander van een assimilatiebeleid, maar van een emancipatiebeleid dat zich richt op individuen. Mijn samenlevingsmodel is een liberale samenleving met respect voor diversiteit, die zal toenemen. Minister Anciaux wil gemeenschappen organiseren die elkaar ontmoeten, terwijl ik vind dat mensen elkaar moeten ontmoeten. Dat is het verschil. In het regeerakkoord staat niet dat zelforganisaties de deuren moeten sluiten, maar wel dat men het subsidiebeleid moet heroriënteren zodat de interne werking erin slaagt om jongeren van verschillende etnisch-culturele achtergronden bij elkaar te brengen.

Men vangt de angst voor elkaar niet op door goedbedoelde ontmoetingsmomenten. Ik vraag een beleid dat de drempels weghaalt van de organisaties die zich op een groep richten. De jeugdhuisen moeten niet sluiten, maar men moet ze aanmoedigen om verschillende jongeren op te nemen. Dat is alleen mogelijk door een structureel andere aanpak. De eigen identiteit is een fetisj.

Het grote gevaar bestaat dat Vlaanderen op massale schaal de discriminatie van vrouwen gedooft. Als men een beleid voert dat zelforganisaties steunt die apart zwemmen voor vrouwen organiseren omdat ze niet in contact mogen komen met mannen, laat men die vrouwen in de steek. Men dient hen gelijke kansen te geven. (*Applaus bij de VLD*)

De heer Kris Van Dijck: Ik ben blij dat de diverse partijen, ook binnen de meerderheid, een verschillende visie hebben. Dat hoort ook zo. Alleen op die manier kan men tot een samenleving komen waarin elk individu ontplooiingskansen krijgt. In het verleden hebben talrijke initiatieven de deur opengezet voor allochtonen, maar dat is niet gelukt. Men moet iets doen om de mensen te verzamelen. Ik heb begrip voor het discours van de heer Somers. Als men zelforganisaties kansen geeft, dan moet men ervoor opletten dat ze niet op zichzelf gaan terugplooiën. Het is vooral een opdracht van de lokale besturen om daaraan aandacht te besteden in het jeugd- en cultuurbeleid. De vraag is hoe dit te stimuleren.

De heer Ludo Sannen: Voor de integratie van de verschillende culturen in de samenleving, volgt de heer Somers een 'eenspoorbeleid', terwijl in het regeerakkoord sprake is van een tweespoorbeleid. In de resolutie over de islam die het Vlaams Parlement op het einde van de vorige regeerperiode heeft goedgekeurd, staat dat het belangrijk is dat de islam zich in Vlaanderen organiseert. Dat is de enige manier om in contact te treden met de andere geloofsgemeenschappen en culturen. Organisaties moeten hun deuren openzetten en de angst voor elkaar overwinnen.

Jeugdbewegingen hebben het moeilijk om allochtonen te betrekken. Er bestaan allochtone scoutsbewegingen. Op termijn zal dat leiden tot meer begrip. Integratie is niet alleen een individueel proces, er is ook een

groepsproces voor nodig.

Minister Bert Anciaux: Het is niet correct om respect voor de culturele eigenheid en het gedogen van discriminatie te vermengen. Zowel de individuele emancipatie als die binnen de groep is belangrijk. Het verenigingsleven is nodig om tot een betere samenleving te komen. Er moeten ook individuele ontmoetingsmomenten zijn. Zo is het essentieel dat binnen een school elk individu respect krijgt. Tussen verenigingen kunnen ontmoetingen worden georganiseerd, zonder dat de eigenheid in het gedrang wordt gebracht.

De heer Bart Somers: Inzake de islam probeert men mekaar verdacht te maken van ondemocratisch gedrag. Voor mij is de islam een godsdienst als een ander. Minister Keulen zorgt er nu voor dat deze godsdienst ook op dezelfde manier zal behandeld worden. de geloofsovertuiging islam valt echter niet samen met een etnisch-culturele gemeenschap. Het fundamentele probleem is dat nogal wat mensen die godsdienst gebruiken als legitimatie voor bepaalde praktijken die regelrecht indruisen tegen sommige van onze fundamentele waarden. Vroeger gebeurde dat ook met het katholicisme.

Wij hebben een fundamenteel meningsverschil met de minister over de vraag of de emancipatie van iemand uit een andere etnisch-culturele groep ook via zijn groep moet gebeuren. Wij zijn het erover eens dat het ook een individueel proces is, maar de minister stelt dat het ook een groepsproces is. Ik ben ervan overtuigd dat de groep vaak drempelverhogend werkt in een integratie- en emancipatie proces.

Minister Bert Anciaux: Zonder de Vlaamse beweging was er nooit een emancipatie van de Vlamingen geweest.

De heer Bart Somers: Er is een fundamenteel onderscheid tussen de emancipatie van de vrouw of van de arbeiders en die van etnisch-culturele minderheden. Het is immers de bedoeling de segregatie tussen allochtonen en autochtonen weg te werken. Dat moet gebeuren op individuele basis.

Mijn partij zal in het parlement en in de regering nauwgezet nagaan of het beleid wel een vertaling is van de afspraken in het regeerakkoord. Wij wensen een beleid waarbij organisaties in hun werking inspanningen doen voor het bereiken van alle mensen in de samenleving. (*Applaus bij VLD-Vivant*)

De voorzitter: Voor dit aspect van de discussie hebben we meer tijd uitgetrokken dan gepland. Het was echter een belangrijk debat.

De heer Dany Vandenbossche: Het Vlaamse cultuurbeleid wordt vaak beïnvloed door federale maatregelen. Voorbeelden zijn het auteursrecht en de discussie over het Cultuurpact.

In de vorige beleidsnota Cultuur stond nog dat er een discussie moest worden gevoerd over het Cultuurpact. In deze beleidsnota is dat niet meer het geval. Het Cultuurpact is een nationale materie, een soort van culturele grondwet die de regelgeving en de samenstelling van de raden van bestuur beïnvloedt. De opinie is dat men over het Cultuurpact moet durven praten omdat het niet meer van deze tijd is.

In de vorige regeerperiode is de cultuurbegroting gedurende jaren gestegen. In 2005 is er een stagnatie. Als het gaat over de toekomst, worden in de beleidsnota vaak financiële elementen vermeld. Voor het lokaal cultuurbeleid moet bijvoorbeeld moet er vanaf 2006 budgettaire ruimte worden gecreëerd, wat in 2005 nog niet gelukt is.

De heer Stassen stelde dat het een beleidsnota is zonder ambitie. Daarmee ben ik het niet eens, al geef ik toe dat ze er anders uitziet dan tijdens de vorige regeerperiode. Toen werd er een totale decretale wijziging van het cultuurlandschap gerealiseerd. Nu streven we naar decretale rust. Naarmate de nieuwe decreten in werking treden, ontstaat er ook kritiek en wordt er naar evaluaties gevraagd. Ik heb daartegen geen bezwaar, maar ik ben het er niet mee eens dat dit systematisch tot decreetswijzigingen zou moeten leiden, en zeker niet dat het culturele landschap zou moeten worden hertekend. Het is de verdienste van deze decreten dat ze de verzuiling in het sociaal-cultureel werk doorbreken, dat ze het kunstenlandschap en het museumlandschap hertekenen.

Voor het verminderen van de planlast in het lokaal cultuurbeleid zijn wel een aantal ingrepen nodig die decretaal zullen moeten worden vertaald.

Sommige elementen werden niet opgenomen in de beleidsnota omdat men er nog niet concreet kan over praten. Denken we maar aan de billijke vergoeding. Hieruit blijkt dat het zeer moeilijk is een cultuurbeleid uit te werken als het auteursrecht een nationale bevoegdheid is.

Tijdens de vorige regeerperiode werden initiatieven genomen die zouden kunnen leiden tot een ander museumlandschap. Men zou bijvoorbeeld kunnen denken aan koepelvorming binnen de musea voor hedendaagse kunst. Het enige initiatief dat werd genomen is een koepelvorming met betrekking tot de Vlaamse kunstcollectie. Jammer genoeg blijkt de samenwerking niet zo eenvoudig te zijn in de praktijk. Door het gevoerde begrotingsbeleid kan de Vlaamse kunstcollectie moeilijk functioneren in 2005. Dat is een gemiste kans.

Inzake het cultureel infrastructuurbeleid ben ik het eens met de analyse van Hugo De Greef in De Standaard. Vlaanderen is een cultureel geheel. Culturele infrastructuur moet ingebed zijn in Vlaanderen. Hierover mag geen stedenoorlog ontstaan. Men moet dit bekijken op lange termijn. De discussie over het Museum aan de Stroom en over het Muziekforum moet nu afgerond worden. Er moet opnieuw een meerjarig beleidsplan voor infrastructuur worden opgemaakt.

Wat de heer Mortier van plan is, is zijn zaak. De opera van Istanbul is een heel belangrijke opera. Ik kan me best voorstellen dat de heer Mortier daar zou willen werken.

De heer Jos Stassen: De beleidsnota Cultuur 2004-2009 is niet heel ambitieus in vergelijking met de beleidsnota Cultuur 1999-2004. De met redenen omklede motie van de meerderheid is evenmin ambitieus.

Zo vraagt de meerderheid om de strategische doelstellingen in beleid om te zetten.

De heer Dany Vandenbossche: Misschien moet de heer Stassen de met redenen omklede motie die we in 1999 hebben ingediend ook nog eens lezen.

De heer Jos Stassen: Het grote verschil was dat de beleidsnota in 1999 veel ambitieuzer en duidelijker was. Een sterke beleidsnota behoeft geen sterke met redenen omklede motie.

Decreten uitvoeren en evalueren, en het beleid in een ruime context plaatsen zijn evident. Alweer wordt een infrastructuurbeleid aangekondigd. Dat is inderdaad dringend nodig.

Eigenlijk bevat de met redenen omklede motie maar één punt dat verder gaat: de culturele industrieën - waarover ik van mening verschil over de financiering -, de semi-professionele aanpak en de digitalisering. (*Applaus bij Groen!*)

De heer Kris Van Dijck: Cultuurparticipatie is en blijft een belangrijke uitdaging. We moeten participatie permanent accentueren en concretiseren. Tevens wordt gepleit voor dwarsverbanden. Toevallig las ik gisteren in Klasse voor Ouders een artikel over een gezin dat voor het eerst naar theater gaat. Hun reactie was dat theater te duur en niets voor kinderen is. Iedereen weet dat we de kinderen zullen moeten bereiken. Daarnaast vergelijkt Klasse voor Ouders de prijs van een theaterbezoek, met een bezoek aan de bioscoop, Technopolis en een voetbalmatch. Het duurste is de voetbalmatch. Onderwijs is een belangrijke partner om cultuurparticipatie te bevorderen. Net zoals Jeugd en Welzijn.

In de loop van de vorige regeerperiode werden heel wat decreten goedgekeurd. We moeten die nu uitvoeren. Wij twijfelden toen of er voldoende middelen zijn om alle nieuwe decreten te realiseren. Dat blijft onze bekommernis. Een continu beleid is heel belangrijk. Aanpassen waar en wanneer nodig eveneens.

Het lang aangekondigde kerntakendebat moet ertoe leiden dat elk beleidsniveau zijn verantwoordelijkheden kent.

Onderwijs probeert door middel van het GOK-decreet kinderen onbeperkte toegang te verlenen tot het onderwijs. Als deze denkwijze ook in ons cultuur- en jeugdbeleid ingang vindt, maken we onze ideeën waar.

De heer Herman Schueremans: De strategische doelstelling cultuurparticipatie komt terecht terug. Er wordt veel belang gehecht aan het verwerven van culturele competenties langs het onderwijs. De resultaten van het protocol dat cultuur en onderwijs tijdens de vorige regeerperiode afsloten, zijn mager. We moeten daarom snel werk maken van deze samenwerking.

Er wordt voorgesteld om cultuurparticipatie te vergroten door drempels weg te werken. We moeten daarbij bijzondere aandacht opbrengen voor kansarmen.

Nieuw in het cultuurdebat is de aandacht voor culturele industrieën. Het voornemen om een culturele investeringsmaatschappij op te richten is positief. Dit initiatief moet een kans krijgen. De VLD wil deze vernieuwing snel operationaliseren en vraagt de mogelijkheden van PPS te onderzoeken.

De opwaardering van de semi-professionele aanpak is eveneens nieuw. Het is hoogtijd dat de scheidingslijn tussen professionele kunst en amateurkunst wordt doorbroken.

Zowel de culturele investeringsmaatschappij als de semi-professionele aanpak verrijken het beleidsinstrumentarium. Ik vraag met aandrang om daar snel werk van te maken.

Het internationaal cultuurbeleid wil de internationale werking en de aanwezigheid van Vlaamse kunst en cultuur in het buitenland stimuleren. Vlaanderen is en blijft in beweging. Dat moet het uitgangspunt zijn van onze visie.

Minister Anciaux wil werk maken van het IJslandmodel. Vlaamse artiesten worden op basis van hun kwaliteiten en vaardigheden gepromoot in het buitenland. Vlaanderen moet zijn zonen en dochters uitsturen. Het zal renderen want zij zullen Vlaanderen als dynamische regio op de wereldkaart zetten.

De minister stelt de optimalisering van de beheersstructuur in het vooruitzicht. Dat is positief want de taken van de administratie, fondsen, steunpunten en adviesorganen zorgen voor verwarring. Wij vragen om deze evaluatie zo snel mogelijk uit te voeren en om te zetten in een strategisch plan.

De kerntaken van het cultuurbeleid moeten, in overleg, afgebakend worden. De decreten van de vorige regeerperiode moeten geëvalueerd en zo nodig bijgestuurd worden zodat de groeikansen van de sectoren gegarandeerd blijven.

Het nieuwe kunstendecreet schept hoge verwachtingen. We houden de minister aan zijn beloften. Tot slot kijken we uit naar de week van de smaak, bedoeld om onze eetcultuur te promoten als deel van onze cultuur en erfgoed. De VLD steunt het beleid van de minister. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp·a-spirit en N-VA*)

Minister Bert Anciaux: Ik blijf hameren op het tweesporenbeleid voor zelforganisaties.

De uitdagingen en de voorstellen zijn zeer ambitieus. Vorige regeerperiode stond bol van de decretale wijzigingen. Dat zal de basis zijn maar nu komt het erop aan alle doelstellingen te realiseren.

De voorbije dertig jaar is de kunstensector volwassen geworden. Het kunstendecreet luidt een nieuwe fase in, het voortbestaan moet verzekerd worden maar dat mag niet leiden tot verstarring. Vernieuwing is essentieel voor het cultureel beleid. Daarom is het absoluut noodzakelijk dat er voldoende middelen zijn.

De culturele industrieën en het semi-professioneel beleid zullen vermijden dat amateursgezelschappen en andere organisaties zich vestigen in het kunstendecreet. Door die twee nieuwe instrumenten komt er ruimte voor vernieuwing zonder gevaar voor verschraling van de diversiteit.

Het erfgoedbeleid moet de sector omvormen tot een fundamentele pijler in de samenleving, nodig voor de

ontwikkeling van een culturele identiteit. Het sociaal-cultureel werk is hervormd met niet langer kwantitatieve gegevens maar visie als basis.

Daarom waren bijkomende middelen al dit jaar nodig. De nieuwe subsector namelijk de vorming en de volkshogescholen zullen zo'n grote impact hebben op het levenslang en levensbreed leren dat ze fundamentele vernieuwingen in de sector en de samenleving tot stand zullen brengen.

Een aantal bijkomende uitdagingen zijn het kerntakendebat, de doorlichting van de bovenbouw en het cultureel investeringsprogramma. Ik heb een aantal engagementen genomen zodat de grote culturele instellingen zich kunnen concentreren op hun taken en niet langer enkel op overleven.

Daarnaast moeten we durven evalueren en de administratieve rompslomp beperken. Parlementsleden werken nu aan een voorstel over de administratieve last van de gemeenten en provincies op gebied van cultuur, jeugd en sport. Het kabinet zal initiatieven nemen om de planlast van verenigingen en instellingen te beperken. Lokale overheden en de Vlaamse overheid moeten een gezamenlijke visie hebben en partners worden in cultuurbeleid.

Over een aantal aspecten kan ik geen duidelijkheid scheppen omdat ik voor een aantal toezeggingen moet wachten op de meerjarenbegroting. Ik engageer me om middelen te verbinden aan de opgelegde verplichtingen.

Het debat moet gevoerd worden naar het hele culturele veld toe: cultuur is een essentieel gegeven in de opbouw en de samenhang van een samenleving. Zonder cultuur-, jeugd- en sportbeleid kom je terecht in een koele economische logica.

De dwarsverbinding met het onderwijs moet nu daadwerkelijk gerealiseerd worden: ik wil zeker dat de "brede school" er komt. Het is een manier om kinderen in hun volheid te waarderen, en niet enkel op basis van hun kunnen en hun mogelijkheden. Wij moeten hiertoe zeker de eerste aanzet geven. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Erik Arckens: Ik neem het niet dat de minister in zijn antwoorden betreffende de KVS letterlijk dingen overneemt. Hij heeft zich duidelijk niet enkel laten inspireren: er is sprake van een regelrechte belangenvermenging.

De linkerzijde wordt zenuwachtig: we zijn in een tijdperk gekomen waarin links de taboes verdedigt en rechts ze doorbreekt. Ik blijf mijn standpunten verdedigen, ook wat betreft de steun aan cultuurhuizen die zich niet tot de hele bevolking richten. Ik vind dat de subsidiekraan even dicht mag voor een bezinningsperiode.

Ik wil het nog even hebben over de heer Mortier die alweer naar het buitenland trekt. Vlaanderen mag zich in de wereld niet laten kennen via figuren die de Vlaamse identiteit bspotten: de heer Mortier doet dat al jaren.

De voorzitter: De bespreking is gesloten.

Wij zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede moties houden.

Jeugd 2004-2009

Bespreking

De voorzitter: Aan de orde is de beleidsnota Jeugd 2004-2009, ingediend door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel.

Volgens artikel 73, punt 5, eerste lid van het Reglement wordt de bespreking gehouden op basis van de met redenen omklede moties die tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota zijn ingediend.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Sabine Poleyn, verslaggever: De minister wil het jeugdbeleid van de vorige regeerperiode verder zetten.

In zijn beleid onderscheidt de minister zeven uitgangspunten: kinderrechten als referentiekader, een horizontale benadering en dus samenwerking tussen de verschillende beleidsniveaus, een sterk geloof in jongeren en hun projecten, participatie als middel en doel, wetenschappelijk onderbouwde kennis als basis, en diversiteit en interculturaliteit.

Deze uitgangspunten worden vertaald in inhoudelijke prioriteiten: het Vlaamse jeugdwerk moet een bevoorrechte partner worden; de kinderrechten en het jeugdbeleid moeten sterk verweven zijn; participatie zal bereikt worden door betrokkenheid van de jeugdleden in het gemeentebestuur; onder meer door portaalsites moet de jeugdinformatie bevorderd worden; het jeugdbeleid moet internationaal gericht zijn; diversiteit moet voldoende aandacht krijgen; beleidskruispunten en -rotondes moeten het overleg met andere sectoren bevorderen. Bovendien wil de minister zijn collega's overtuigen ook in hun beleid de principes van het Vlaamse Jeugdbeleid en van de Internationale Rechten van het Kind toe te passen.

Eind 2005 zal de minister het Vlaams Jeugdbeleidsplan indienen, waarin de prioriteiten zullen geconcretiseerd worden.

De commissie vond de beleidsnota over het algemeen wat te weinig ambitieus en concreet. CD&V begrijpt dat de minister financieel beperkt is, maar verwacht initiatieven om de planlast af te bouwen. Groen! voelde een onderdrukking van de "zachte" gemeenschapssectoren. VB vermoedde een linkse partijpolitiek, wat door de minister ontkracht werd. VLD had begrip voor de emotionaliteit en sp.a was tevreden over de complementariteit met het federale niveau.

CD&V beaamde het belang van het jeugdwerk, terwijl VB voor het behoud van de diversiteit in aanbod in het jeugdtoerisme pleitte. Mevrouw Merckx miste strategische doelstellingen voor het Vlaams Actieplan Kinderrechten; de minister gaf toe dat dit plan vertraging had opgelopen.

VLD vindt participatie erg belangrijk, terwijl CD&V een inspraakcultuur prefereert. VB wees op de gevaren van inspraakvormen als een kinderparlement.

CD&V staat achter een internationale aanpak maar vraagt een evaluatie van de afschaffing van de subsidies voor landelijk jeugdwerk, wat de minister belooft.

VB vindt de horizontale aanpak via rotondes weinig ambitieus. Alle fracties vinden een overschrijdende aanpak nodig, maar de prioriteiten liggen verschillend.

Verschillende fracties hadden vragen over de billijke vergoeding. De minister beloofde zijn verantwoordelijkheid op te nemen en snel met een plan uit te pakken: in begrotingsjaar 2006 moet ze een feit zijn.

De beleidsnota werd relatief goed ontvangen in de commissie.

Mevrouw Tinne Rombouts: Wij bevestigen de keuze van de beleidsprioriteiten, maar vragen concrete realisaties en acties op het terrein. Dat wil niet zeggen dat alles anders moet: we hebben respect voor de bestaande initiatieven en organisaties. Wij pleiten dus voor een continue beleidsvoering met bijzondere aandacht voor evenwicht tussen geformuleerde ambities, administratieve verplichtingen en beschikbare budgetten, waarbij de nadruk gelegd wordt op een permanente monitoring en bijsturing en een constructieve dialoog.

Zeker en vooral in de jeugdsector moet het beleid gedragen worden door een permanent overleg met alle betrokkenen.

Aanbeveling 4 die stelt dat de visie en de prioriteiten van de beleidsnota dienen te worden geïntroduceerd in het opmaakproces van het tweede Vlaams jeugdbeleidsplan, is ten slotte ook belangrijk. Het tweede Vlaams

jeugdbeleidplan moet eigenlijk de praktische handleiding worden voor de uitvoering van deze beleidsnota. We werken graag actief meewerken bij de opmaak van dit jeugdbeleidplan en de uitvoering van het beleidsplan. CD&V zal blijvend aandacht vragen voor de ambities van het jeugdwerk. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Chokri Mahassine: Ik druk mijn positieve waardering uit omdat er ernstig is nagedacht over jeugd. De beleidsnota beperkt zich niet tot de enge betekenis van het jeugdwerk, maar verwijst naar alle beleidsdomeinen waarmee jongeren te maken krijgen. De kritiek dat de nota niet ambitieus genoeg is, klopt niet. Er komen inderdaad niet meer middelen, maar het is goed dat er tijd wordt gevonden voor evaluatie en afstemming. Tijdens de vorige regeerperiode zijn we erin geslaagd om het jeugdbeleid te herschikken en terug op het spoor te zetten. De ingrepen waren noodzakelijk en de financiële inhaalbeweging was terecht nodig.

Uit onderzoek blijkt dat het lokale jeugdwerk goed boert. Dat is voor een groot stuk de verdienste van de vernieuwingen waarvoor de jongeren zelf hebben gezorgd, maar ook het beleid van de afgelopen jaren is daar niet vreemd aan. Het is goed dat het lokale jeugdbeleid de jeugd en de lokale beleidsmakers heeft geresponsabiliseerd.

Ik vind continuïteit terug in de nota en daar heeft het beleid nu behoefte aan. Ik ben ook blij dat er respect en aandacht is voor de verschillende jongeren- en subculturen. Traditionele cultuurvormen verankeren en nieuwe vormen kansen bieden, geeft diversiteit. We mogen niet aan navelstaarderij gaan doen. Neerkijken op iemand anders' cultuur leidt niet tot verrijking.

Dat betekent niet dat ik geen kritiek heb. Ik heb die in de commissie geventileerd, en ga ze niet herhalen. Ik wil wel een aantal zaken duidelijk stellen. Wat het verminderen van de planlast betreft moet men in het kader van het jeugdbeleid zoeken naar een goede convenant met de lokale besturen die de planlast tot een minimum beperkt, maar de Vlaamse overheid toch de kans biedt om het lokale beleid op te volgen. De decentralisering van het jeugd-, cultuur- en sportbeleid heeft de lokale dynamiek mogelijk gemaakt. Nu is het tijd voor evaluatie. Op lokaal vlak is er meer samenwerking tussen de verschillende beleidsdomeinen onder de noemer vrijetijdsdienst of -winkel. Op termijn kan men opteren voor een geïntegreerd vrijetijdsplan, dat een keer per regeerperiode wordt opgemaakt. Dat vermindert niet alleen de planlast, maar stimuleert ook een zinvolle samenwerking op lokaal vlak.

Ik ben tegen de inning van de billijke vergoeding. Vermits we daarvoor niet bevoegd zijn, pleit ik ervoor dat we voor alle sociaal-culturele en sportorganisaties onderhandelen voor het allerlaagste tarief en dat we een partnerschap aangaan met de provinciale en lokale besturen om ervoor te zorgen dat de infrastructuur door jaartarieven kan worden afgedekt.

Op het vlak van de internationale uitwisselingen zijn er belangrijke stappen gezet, maar we slagen er niet in om goede informatie op een actieve wijze bij een ruime doelgroep te krijgen. De informatie doorstroming moet anders en beter. Dat kan door lokale jeugd- en vrijetijdsdiensten in te schakelen. Ook JINT en de administratie moeten de projecten goed opvolgen.

Verder ben ik blij dat de minister aandacht heeft voor complementariteit. Hij mag in zijn beleidskruispunten evenwel de werkgelegenheid voor jongeren niet vergeten. Allochtone jongeren vinden zeer moeilijk een plaats op de arbeidsmarkt. In een goed jeugdbeleid mag dat probleem niet ontbreken. We mogen niet alle heil verwachten van inburgering. De grootste problemen, namelijk uitsluiting en discriminatie, blijven bestaan. Ik weet dat de minister niet bevoegd is voor die problemen. Ik roep de hele regering op om daarvan werk te maken. Een voogdijminister heeft alvast de taak om dit aan te pakken. Overleg is dringend nodig. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp·a-spirit en N-VA*)

De heer Jos Stassen: Dit is een goede beleidsnota. We zullen die goedkeuren. Het is belangrijk dat er blijvend aandacht is voor meer middelen voor het jeugdwerk en dat de planlast wordt aangepakt. Zeker de jeugdorganisaties zijn de dupe van een hoge planlast.

Minister Bert Anciaux: Ik zal rekening houden met de suggesties en de opmerkingen. Er wordt werk van gemaakt om de planlast te verminderen. Ik ga voor een verhoging van de noodzakelijke middelen binnen Jeugd. In het verleden is er een inhaaloperatie gebeurd. Er is voldoende ruimte om het jeugdbeleid tot groei te

laten komen. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp-a-spirit en N-VA*)

De voorzitter: De bespreking is gesloten.

Wij zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede moties houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag. Wij komen om 14.30 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen. (*Instemming*)

– *De vergadering wordt gesloten om 13.45 uur.*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Gilbert Bossuyt, Christian Van Eyken: gezondheidsredenen;

Veerle Heeren, Gerda Van Steenberge: buitenslands;

Jan Peumans, Etienne Schoupe: ambtsverplichtingen.

